

UDENRIGSMINISTERIET

Samrådsspørgsmål F om regeringens overvejelser i forhold til indblanding fra de kinesiske myndigheder i relation til afholdelse af kulturbegivenheder i Danmark til besvarelse den 4. februar 2020.

Til:
Udenrigsministeren
Enhed:
ALO
Dato:
04-02-2020
Sag: 2020-3133

TALEPUNKT

Tak for muligheden for at svare på spørgsmål her i udvalget. Kulturministeren har netop svaret på den del af spørgsmålet, der omhandler ”forløbet omkring aflysningen og begrundelsen herfor, da Odeon i Odense aflyste en optræden, under skiftende forklaringer, med dansetruppen ”Shen Yun”.” Kulturministeren har i tillæg hertil redegjort for de principper, der gælder om armlængde i forhold til kunst og kultur.

Jeg vil nu i det følgende svare på ”hvilke overvejelser regeringen har i forhold til indblanding fra de kinesiske myndigheder i relation til afholdelse af kulturbegivenheder i Danmark.”

Som kulturministeren netop har redegjort for, har Odeon og Odense Kommune på baggrund af en uafhængig advokatrapport slået fast, at der ikke er sket en indblanding fra kinesisk side. Det betyder også, at mit svar ikke tager udgangspunkt i denne sag, men vil være et mere principielt svar.

Jeg vil derfor gerne generelt redegøre for regeringens meget klare holdning til ytringsfrihed: Den grundlovsfæstede ytringsfrihed, der

gælder inden for lovens rammer, er en grundlæggende forudsætning for et velfungerende demokrati og dermed for udviklingen af samfundet. Det gælder uanset hvilket pres på ytringsfriheden, der måtte komme fra interne eller eksterne aktører.

Regeringen ønsker en verden med mere demokrati og frihed. Herunder også mere ytringsfrihed og forsamlingsfrihed.

Det gælder herhjemme. Men det gælder også globalt, hvor regeringen kæmper for frihed både direkte i bilaterale dialoger, og i regi af EU og FN.

Regeringen tager derfor klar afstand fra udenlandske ønsker om at begrænse ytringsfriheden og forsamlingsfriheden i Danmark. Det gør vi fordi, at såvel ytringsfriheden som forsamlingsfriheden er fundamentale for udviklingen af samfundet og det enkelte individ. Og fordi de er helt grundlæggende forudsætninger for et velfungerende demokrati. Og for at vælgere kan træffe deres valg på baggrund af en fri politisk debat, hvor idéer og holdninger kan fremføres og blive imødegået.

Vi skal stå fast, når vores værdier udfordres. Både inden for Danmarks grænser og internationalt.

Og nu til spørgsmålet om kinesisk indblanding.

Lad mig først slå fast, at Kinas samfundsmodel, tilgang til individuelle frihedsrettigheder, internationalt samarbejde og frihandel er meget forskellig fra vores.

Regeringen gør løbende opmærksom på de rammer, som gælder i et demokratisk land, hvor idéer og holdninger trives frit i med- og modspil. Og vi gør det på en måde, så ingen er i tvivl om, hvad vi mener.

Regeringen har aktuelt i forbindelse med sagen om tegningen af det kinesiske flag i Jyllands-Posten og placeringen af en skulptur på Christiansborg slotsplads ageret både klart og konsekvent ud fra dette princip.

Jeg har – bl.a. med henvisning til kulturministerens redegørelse – ikke indtryk af, at Kina systematisk forsøger at påvirke afholdelse af kulturbegivenheder i Danmark på en måde, der går ud over den legitime mulighed, man fra kinesisk side har til, at ytre sig om sine officielle holdninger og vurderinger. Mishagsytringer – eller billiggelse for den sags skyld – ligger også inden for ytringsfrihedens vide rammer.

Men det er samtidig klart, at ønsker om indflydelse og påvirkning i Danmark ikke må resultere i en praksis, der strider mod danske love og værdier eller mod internationalt anerkendte forpligtelser. Regeringen er bevidst om sit ansvar for at stå fast og sikre os mod dette.

Lad mig således gentage, at regeringens holdning er helt klar: Vi står klippe-fast i de tilfælde, hvor nogen måtte nære ønske om at begrænse ytrings- og forsamlingsfriheden i Danmark.

Samtidig opfordrer regeringen alle dele af det danske samfund, herunder også kommuner, kultur- og erhvervsliv til at gøre det samme. Gå i dialog, men stå fast på de friheder og rettigheder, der udgør ryggraden i et demokratisk samfund.

Fra kinesisk side er man udmærket bekendt med den vægt, som regeringen og Folketingens partier tillægger ytringsfriheden og forsamlingsfriheden som er helt centrale grundlovssikrede rettigheder. Folketingets partier stemte, med undtagelse af Enhedslisten, i december 2018 netop for forslaget ”V36 Om det stigende pres fra Kina”. Der er tale om en klar, principiel og fortsat aktuel markering fra Folketinget.

Afslutningsvis vil jeg blot understrege, at det er den linje som regeringen, med klart udgangspunkt i danske grundlovssikrede kerneværdier og rettigheder, også fremover vil holde fast i.

Og så vil jeg gerne opsummere kort:

- I Danmark er der ytringsfrihed. Det er en grundlovssikret ret. Det går vi ikke på kompromis med.

- Kunst- og kulturlivet i Danmark er frit – og armslængdeprincipippet gælder. Det blander vi os ikke politisk i.
- Der har – på baggrund af en række konkrete sager - været en meget livlig drøftelse af disse ting de seneste dage.
- Igennem hele forløbet har vi stået fast på vores principper og grundlovssikrede rettigheder. Og vi har set en fri og levende debat, både i medierne og nu her i Folketinget. Det er et demokratisk sundhedstegn.

ALO